

Pravilnik o sadržaju konačnog izvještaja o istragama nesreća u željezničkom saobraćaju

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 25/2026 od 27.2.2026. godine, a stupio je na snagu 7.3.2026.

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se sadržaj konačnog izvještaja o istragama nesreća u željezničkom saobraćaju.

Član 2

Sadržaj konačnog izvještaja o istragama nesreća u željezničkom saobraćaju dat je u Prilogu 1 koji čini sastavni dio ovog pravilnika.

Član 3

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 02-344/26-1173/3

Podgorica, 26. februara 2026. godine

Rukovodilac radom Ministarstva saobraćaja,
Filip Radulović, s.r.

PRILOG 1

SADRŽAJ KONAČNOG IZVJEŠTAJA O ISTRAGAMA NESREĆA U ŽELJEZNIČKOM SAOBRAĆAJU

Struktura koja se primjenjuje u izvještavanju

Izvještaji o nesrećama i incidentima prate strukturu prilagođenu vrsti i ozbiljnosti nesreće ili incidenta. Ovo obuhvata unos podataka po tačkama, od 1 do 6, uključujući njihove podnaslove, gdje je to relevantno. Ako relevantne informacije nijesu dostupne ili nijesu potrebne zbog okolnosti događaja, za odgovarajuće tačke unosi se napomena nije primjenjivo, čime se označava da se isti ne smatraju relevantnim u kontekstu ove istrage. Ova napomena može se dati objedinjeno, bilo na početku ili na kraju odgovarajuće tačke.

1. Sažetak

Sažetak predstavlja sastavni dio izvještaja i mora biti samorazumljiv, tako da se može čitati bez dodatnog konteksta.

U sažetku se daje pregled osnovnih činjenica o događaju: kratak opis nesreće ili incidenta; kada, gdje i kako se dogodio; kao i zaključak o njegovim uzrocima i posljedicama. Sažetak se mora odnositi na sve faktore (uzročne, doprinosne i/ili sistemske) koje je istraga utvrdila. Kada je primjenjivo, sažetak sadrži spisak preporuka za bezbjednost i njihove korisnike.

2. Istraga i njen kontekst

Ovaj dio izvještaja sadrži ciljeve i kontekst istrage. U njemu se navode svi faktori, kao što su kašnjenja, koji mogu imati štetan uticaj ili na drugi način uticati na istragu ili njene zaključke.

1.	Odluka o pokretanju istrage:	
2.	Obrazloženje odluke o pokretanju istrage, npr. pozivanjem na član 151 stav 1 (ozbiljna nesreća) ili član 151 stav 2	
3.	Obim i ograničenja istrage, uključujući obrazloženje istih, kao i objašnjenje svakog kašnjenja koje se smatra rizikom ili ima drugi uticaj na sprovođenje istrage ili njene zaključke:	Informacije o obimu i ograničenjima mogu se dodatno razraditi pod tačkom 4.
4.	Objedinjeni opis tehničkih sposobnosti i funkcija u timu istražitelja. Ovo obuhvata i one koji pripadaju drugim istražnim tijelima ili spoljnim subjektima uključenim u istragu, kao i dokaze o njihovoj nezavisnosti od strana uključenih u događaj:	Ukoliko je fizičkim ili pravnim dodijeljena licima anonimnost, potrebno je to precizirati.
		Ukoliko je fizičkim ili pravnim

5.	Opis procesa komunikacije i konsultacija uspostavljenog sa fizičkim ili pravnim licima uključenim u događaj tokom istrage i u vezi sa dostavljenim informacijama:	dodijeljena licima anonimnost, potrebno je to precizirati
6.	Opis nivoa saradnje koju su ponudili uključeni subjekti	Ukoliko je fizičkim ili pravnim licima dodijeljena anonimnost, potrebno je to precizirati.
7.	Opis metoda i tehnika istrage, kao i metoda analize primijenjenih radi utvrđivanja činjenica i nalaza navedenih u izvještaju. Činjenice moraju, najmanje, obuhvatiti: - događaje i okolnosti koje su dovele do nastanka događaja, - sve prethodne pokazatelje koji su doveli do navedenog, - uputstva, obavezne procedure, mehanizme povratnih informacija i/ili kontrolne mehanizme koji su doveli do događaja ili su na drugi način imali ulogu u vezi sa njim.	Npr. intervjui, pristup dokumentaciji i snimcima operativnog sistema,
8.	Opis poteškoća i specifičnih izazova sa kojima se istražitelji susreću tokom istrage.	
9.	Svaka interakcija sa pravosudnim organima, gdje je primjenjivo	
10.	Gdje je primjenjivo, sve druge informacije relevantne u kontekstu istrage.	

3. Opis vanrednog događaja

Ovaj dio izvještaja sadrži detaljan opis mehanizma vanrednog događaja, zasnovan na informacijama prikupljenim tokom sprovedene istrage.

a) Vanredni događaj i osnovne informacije:

1.	Opis vrste vanrednog događaja:	
2.	Datum, tačno vrijeme i mjesto vanrednog događaja:	
3.	Opis mjesta vanrednog događaja, uključujući vremenske i geografske uslove u trenutku nastanka vanrednog događaja, kao i eventualne radove koji su se izvodili na samom mjestu ili u njegovoj neposrednoj blizini:	
4.	Smrtni slučajevi, povrijeđeni i materijalna šteta: - putnici, zaposleni ili izvođači radova, korisnici putnih prelaza, neovlašćena lica, druga lica na peronu, druga lica van perona, - teret, prtljag i druga imovina, - željeznička vozna sredstva, infrastruktura i životna sredina	Ukoliko je fizičkim ili pravnim licima dodijeljena anonimnost, potrebno je to precizirati.
5.	Opis drugih posljedica, uključujući uticaj vanrednog događaja na redovne operacije uključenih aktera:	
6.	Identifikacija lica, njihovih funkcija i uključenih subjekata, uključujući moguće veze sa izvođačima radova i/ili drugim relevantnim stranama:	Ukoliko je fizičkim ili pravnim licima dodijeljena anonimnost, potrebno je to precizirati.
7.	Opis i identifikatori voza/vozova i njihovog sastava, uključujući željeznička vozna sredstva koja su bila uključena i njihove registarske brojeve:	
8.	Opis relevantnih dijelova infrastrukture i signalnog sistema tip pruge, skretnica, signalno-sigurnosni uređaji, signal, sistemi zaštite vozova:	
9.	Gdje je primjenjivo, sve druge informacije relevantne za svrhu opisa vanrednog događaja i osnovnih informacija:	

b) Činjenični opis događaja:

1.	Neposredni lanac događaja koji su doveli do nastanka vanrednog događaja, uključujući: - radnje koje su preduzela uključena lica, - funkcionisanje željezničkih voznih sredstava i tehničkih instalacija, - funkcionisanje operativnog sistema	Npr. početna tačka vožnje voza, početak smjene uključenog člana osoblja Npr. mjere koje je osoblje preduzelo za upravljanje saobraćajem i signalizacijom, razmjena usmenih poruka i pisanih naloga u vezi sa vanrednim događajem Npr. signalno-upravljački sistem, komunikaciona infrastruktura, oprema, željeznička vozna sredstva, održavanje, itd..
2.	Lanac događaja od nastanka vanrednog događaja do završetka djelovanja službi spašavanja, uključujući: - mjere preduzete radi zaštite i obezbjeđenja mjesta vanrednog događaja, - aktivnosti službi spašavanja i hitnih službi	Npr. aktiviranje željezničkog plana hitnih mjera, aktiviranje plana hitnih mjera javnih službi spašavanja, policije i zdravstvenih službi i njihov lanac događaja.

4. Analiza vanrednog događaja, gdje je to potrebno u odnosu na pojedinačne doprinosne faktore

Ovaj dio izvještaja sadrži analizu utvrđenih činjenica i nalaza (npr. učinak rukovalaca, željezničkih voznih sredstava i/ili tehničkih instalacija) koji su doveli do vanrednog događaja. Analizom se identifikuju faktori kritični za bezbjednost koji su uzrokovali ili na drugi način doprinijeli vanrednom događaju, uključujući činjenice utvrđene kao prethodni pokazatelji. Nesreća ili incident mogu biti izazvani uzročnim, sistemskim i doprinosnim faktorima, koji su jednako važni i koje je potrebno uzeti u obzir tokom istrage.

Analiza se može proširiti na uslove, mehanizme povratnih informacija i/ili kontrolne mehanizme u čitavom željezničkom sistemu, koji su identifikovani kao faktori sa aktivnim uticajem na razvoj sličnih vanrednih događaja. Ovo može obuhvatiti funkcionisanje sistema upravljanja bezbjednošću uključenih strana i regulatorne aktivnosti koje se odnose na sertifikaciju i nadzor.

Za svaki od identifikovanih događaja ili faktora (uzročnih ili doprinosnih) koji se smatraju kritičnim za bezbjednost, obrađuju se sljedeće stavke, u skladu sa fleksibilnošću koju omogućava utvrđena struktura (vidi gore).

a) Uloge i dužnosti

Ovaj dio izvještaja sadrži identifikaciju i analizu uloga i dužnosti pojedinačnih lica i subjekata, uključujući, kada je to potrebno, relevantno osoblje i njihove određene zadatke i funkcije, koji su identifikovani kao uključeni u vanredni događaj na način kritičan za bezbjednost, ili u bilo koju aktivnost koja je do njega dovela.

1.	Željeznički prevoznik/prevoznici i/ili upravljač(i) infrastrukture	Ukoliko je fizičkim ili pravnim licima dodijeljena anonimnost, potrebno je to precizirati.
2.	Subjekt/subjekti odgovorni za održavanje, radionice za održavanje i/ili drugi dobavljači usluga održavanja	Ukoliko je fizičkim ili pravnim licima dodijeljena anonimnost, potrebno je to precizirati.
3.	Proizvođači željezničkih voznih sredstava ili drugi dobavljači željezničkih proizvoda	Ukoliko je fizičkim ili pravnim licima dodijeljena anonimnost, potrebno je to precizirati.
4.	Nacionalna tijela nadležna za bezbjednost i/ili Agencija Evropske unije za željeznice	Ukoliko je fizičkim ili pravnim licima dodijeljena anonimnost, potrebno je to precizirati.
5.	Notifikovana tijela, imenovana tijela i/ili tijela za procjenu rizika	Ukoliko je fizičkim ili pravnim licima dodijeljena anonimnost, potrebno je to precizirati.
6.	Tijela za sertifikaciju subjekata odgovornih za održavanje navedenih pod tačkom 2	Ukoliko je fizičkim ili pravnim licima dodijeljena anonimnost, potrebno je to precizirati.
7.	Svako drugo lice ili entitet relevantan za vanredni događaj, dokumentovan ili ne u jednom od relevantnih sistema upravljanja bezbjednošću ili naveden u registru ili drugom relevantnom pravnom okviru	Ukoliko je fizičkim ili pravnim licima dodijeljena anonimnost, potrebno je to precizirati (npr. čuvari vozila, terminalni operateri, utovarivači ili punioci).

b) Željeznička vozna sredstva i tehničke instalacije

Uzročni faktori ili posljedice vanrednog događaja koji su identifikovani kao povezani sa stanjem željezničkih voznih sredstava ili tehničkih instalacija, uključujući moguće doprinosne faktore koji se odnose na aktivnosti i odluke, kao što su:

1.	Proistekli iz dizajna željezničkih voznih sredstava, željezničke infrastrukture ili tehničkih instalacija	
2.	Proistekli iz instalacije i stavljanja u upotrebu željezničkih voznih sredstava, željezničke infrastrukture ili tehničkih instalacija	
3.	Koji se odnose na proizvođače ili druge dobavljače željezničkih proizvoda	
4.	Proistekli iz održavanja i/ili modifikacije željezničkih voznih sredstava ili tehničkih instalacija	
5.	Koji se odnose na subjekat odgovoran za održavanje, radionice za održavanje i druge dobavljače usluga održavanja	
6.	I svi drugi faktori ili posljedice koji se smatraju relevantnim za svrhu istrage	

c) Ljudski faktori

Kada su uzročni ili doprinosni faktori, ili posljedice vanrednog događaja, povezani sa ljudskim djelovanjem, posebna pažnja posvećuje se konkretnim okolnostima i načinu na koji osoblje obavlja rutinske aktivnosti tokom redovnih operacija, kao i ljudskim i organizacionim faktorima koji mogu uticati na postupke i/ili odluke, uključujući:

1-	Ljudske i individualne karakteristike: a) obuka i profesionalni razvoj, uključujući vještine i iskustvo; b) medicinske i lične okolnosti koje imaju uticaj na vanrednog događaj, uključujući postojanje fizičkog ili psihološkog stresa; c) umor; d) motivacija i stav.	
2.	Faktori posla: a) dizajn zadatka; b) dizajn opreme sa uticajem na interfejs čovjek-mašina; c) sredstva komunikacije; d) prakse i procesi; e) operativna pravila, lokalna uputstva, zahtjevi za osoblje, uputstva za održavanje i primjenjivi standardi; f) radno vrijeme uključenog osoblja; g) prakse upravljanja rizicima; h) kontekst, mašinerija, oprema i uputstva koja oblikuju radne prakse.	
	Organizacioni faktori i zaduženja: planiranje radne snage i opterećenje poslom; a) komunikacija, razmjena informacija i timski rad; b) regrutacija i selekcija, resursi; c) upravljanje učinkom i nadzor;	

3.	d) naknada (remuneracija); e) rukovođenje, pitanja moći; f) organizaciona kultura; g) pravna pitanja (uključujući relevantna pravila i propise EU i nacionalnog zakonodavstva); h) uslovi regulatornog okvira i primjena sistema upravljanja bezbjednošću.	
4.	Faktori okruženja: a) radni uslovi (buka, osvjettljenje, vibracije); b) vremenski i geografski uslovi; c) radovi koji se izvode na ili u blizini lokacije.	
5.	I svaki drugi faktor relevantan za svrhu istrage iz gorenavedenih tačaka 1, 2, 3 i 4	

d) Mehanizmi povratnih informacija i kontrole, uključujući upravljanje rizicima i bezbjednošću, kao i procese praćenja

1.	Relevantni uslovi regulatornog okvira:	
2.	Procesi, metode, sadržaj i rezultati procjene rizika aktivnosti praćenja koje sprovode bilo koji od uključenih aktera: željeznički prevoznici, upravljači infrastrukture, subjekti odgovorni za održavanje, radionice za održavanje, drugi pružaoci usluga održavanja, proizvođači i bilo koji drugi akteri, kao i nezavisni izvještaji o procjeni na koje se upućuje u članu 60 Zakona o bezbjednosti i interoperabilnosti željeznice	
3.	Sistem upravljanja bezbjednošću uključenog/uključenih željezničkog prevoznika i upravljača infrastrukture, uključujući osnovne elemente navedene u članu 66 stav 8 Zakona o bezbjednosti i interoperabilnosti željeznice i svim drugim pravnim aktima	
4.	Sistem upravljanja subjekta/subjekata odgovornih za održavanje i radionica za održavanje, uključujući funkcije navedene u članu 109 stav 7 Zakona o bezbjednosti i interoperabilnosti željeznice i svim naknadnim pravnim aktima	
5.	Rezultati nadzora koje sprovode nacionalna tijela nadležna za bezbjednost, u skladu sa članom 62 Zakona o bezbjednosti i interoperabilnosti željeznice	
6.	Ovlašćenja, sertifikati i izvještaji o procjeni koje izdaje Agencija, nacionalna tijela nadležna za bezbjednost ili druga tijela za ocjenu usaglašenosti: - Ovlašćenja za bezbjednost / sertifikati o bezbjednosti uključenog/uključenih upravljača infrastrukture i željezničkog prevoznika/prevoznika, - Ovlašćenja za stavljanje u upotrebu stalnih instalacija i vozila, kao i ovlašćenja za stavljanje na tržište, - Subjekti odgovorni za održavanje i radionice za održavanje (uključujući sertifikaciju).	
7.	Drugi sistemski faktori:	

e) Prethodni vanredni događaji sličnog karaktera, ukoliko su dostupni.

5. Zaključci

Zaključci sadrže:

a) Sažetak analize i zaključaka u vezi sa uzrocima vanrednog događaja.

Zaključci obuhvataju identifikaciju uzročnih i doprinosnih faktora vanrednog događaja, uključujući neposredne i dublje sistemske faktore, kao i nedostajuće ili neadekvatne mjere bezbjednosti za koje se preporučuju kompenzatorne mjere. Takođe, zaključci se odnose i na sposobnost uključenih organizacija da kroz svoje sisteme upravljanja bezbjednošću spriječe buduće nesreće i incidente.

b) Mjere preduzete nakon vanrednog događaja.

c) Dodatna zapažanja:

Pitanja bezbjednosti identifikovana tokom istrage, ali koja nijesu od značaja za zaključke o uzrocima i posljedicama vanrednog događaja.

6. Preporuke za bezbjednost

Gdje je primjenjivo, ovaj dio izvještaja sadržiće preporuke za bezbjednost, isključivo u cilju sprječavanja sličnih vanrednih događaja u budućnosti.

Izostanak preporuka mora biti obrazložen.

Preporuke za bezbjednost zasnivaju se na utvrđenim činjenicama i dodatnim zapažanjima, kao i na njihovoj analizi koja vodi ka zaključcima o uzrocima i posljedicama vanrednog događaja relevantnim za bezbjednost.

Preporuke za bezbjednost mogu se dati i u vezi sa dodatnim zapažanjima koja nijesu u uzročnoj ili doprinosnoj vezi sa vanrednim događajem.

Napomena: Izvještaji se dostavljaju Agenciji Evropske unije za željeznice u digitalnom formatu koji omogućava pristup, digitalnu indeksaciju i analizu.

Tačke 1, 5 i 6 izrađuju se na drugom zvaničnom jeziku Evropske unije i prevod treba da bude dostupan najkasnije tri mjeseca od dana dostavljanja izvještaja.